

แบบบันทึกองค์ความรู้ สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านค่าย

ความรู้ในการปฏิบัติงานเรื่อง การปลูกมะนาวในบ่อซีเมนต์

เจ้าขององค์ความรู้ชื่อ นายทศพร เจริญกิจ (Young Smart Farmer)

ตำแหน่ง/สังกัด -

ที่อยู่ หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

เบอร์โทรศัพท์ -

วันที่บันทึกองค์ความรู้ ปีงบประมาณ ๒๕๕๘

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ (ขององค์ความรู้)	ชื่อแนะนำ/ชื่อพึงระวัง (ถ้ามี)
<p>นายทศพร เจริญกิจ ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๘ หมู่ที่ ๓ บ้านวัดไร่ ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง เกิดวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๓๑ อายุ ๒๗ ปี เป็นชาวตำบลหนองละลอก โดยกำเนิด</p> <p>ระดับการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปวช. สาขาพืช จากวิทยาลัยเกษตรกรรมชลบุรี - ปวส. สาขาภูมิทัศน์ จากวิทยาลัยเกษตรกรรมชลบุรี - ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ เอกการเกษตรการผลิตพืช จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และได้ไปฝึกงานที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี <p>ได้ข้อมูลเรื่องการปลูกมะนาว และมะละกอ</p> <p>ต่อมา ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมโครงการเกษตรกรเคลื่อนลูกใหม่ ณ บ้านจ่ารุง ตำบลชากโดน อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดระยอง จัดโดยสำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง และได้เข้าอบรมของหลายหน่วยงาน ทำให้มีประสบการณ์ด้านการเกษตรมากขึ้น</p> <p>หลังจากเรียนจบปริญญาตรีกลับมาอยู่บ้าน ปี พ.ศ.๒๕๕๔ ได้ทำงานที่สวนสุภัทราแลนด์ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของตำบลหนองละลอก ประมาณ ๔ เดือน เพื่อหาประสบการณ์และสิ่งที่ได้จากการทำงานก็คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.การดูแลรักษาต้นไม้ ๒.การใช้ปุ๋ย ๓.การได้เรียนรู้การบริหารจัดการฟาร์ม <p>โดยเริ่มทำการเกษตรประมาณ ปี พ.ศ.๒๕๕๔ ในพื้นที่ ๑๑ ไร่ ซึ่งเป็นของพ่อต่อนั้นพืชที่ปลูกก็คือ ไม้ตง ต่อมาเขาได้เปลี่ยนมาปลูกมะนาว จำนวน ๔๐๐ ต้น มีพันธุ์แป้นพิจิตร จำนวน ๒๓๐ ต้น และพันธุ์แม่ไก่ไข่ตง จำนวน ๑๗๐ ต้น เนื้อที่ ๔ ไร่ เริ่มจาก ๕๐ ต้นก่อน และปลูกเพิ่มเรื่อยๆ เลี้ยงวัว ๔ ตัว และมีเพื่อนบ้านนำวัวมาฝากเลี้ยง ๑๗ ตัว กลัวย่นน้ำว่า ๖๐๐ ต้น และมะพร้าวน้ำหอม ๔๐๐ ต้น</p>	

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

1. พื้นที่เป็นดินถม ไม่ระบายน้ำ ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขัง
2. มีโรค-แมลงระบาดมาก เช่น หนอนชอนใบ และหนอนกินใบ
3. สภาพดินฟ้า อากาศ
4. ราคาผลผลิตตกต่ำ

ปี พ.ศ.๒๕๕๕ เกิดน้ำท่วมตำบลหนองละลอก รวมทั้งพื้นที่ปลูกมะนาว และพืชอื่นๆ เกิดความเสียหายหมด ทำให้เกิดแนวความคิดใหม่ โดยหันมาใช้วิธีผสมผสาน และเปลี่ยนวิธีการปลูกมะนาวใหม่ไม่ปลูกกับพื้นดินปกติ หันมาปลูกมะนาวในบ่อซีเมนต์ที่มีจำหน่ายในท้องตลาด ใช้บ่อซีเมนต์ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๘๐-๑๐๐ เซนติเมตร

วัสดุอุปกรณ์

๑.บ่อซีเมนต์	๕.มูลสัตว์
๒.ต้นมะนาว	๖.อินทรียวัตถุ
๓.ดินผสม (ทำเอง)	๗.ปุ๋ยหมักที่ย่อยสลายแล้ว
๔.ขุยมะพร้าว	

ดินผสม ประกอบด้วย

ดิน ๓๐% , มูลสัตว์ ๒๐% , อินทรียวัตถุ ๕๐%

วิธีการปลูก

นำบ่อซีเมนต์มาวาง ใส่ขุยมะพร้าวลงไป ในบ่อซีเมนต์จนเต็ม แล้วนำต้นมะนาว ที่เตรียมไว้ลงปลูก หลังจากนั้นนำดินที่ผสมไว้แล้วใส่ลงบนขุยมะพร้าวให้เป็นรูปหลังเต่า มีความสูงประมาณ ๒๐ เซนติเมตร แล้วรดน้ำ หลังจากนั้นประมาณ ๓ เดือน วัสดุที่ใส่ลงไปก็จะยุบตัวลง นำปุ๋ยหมักที่ย่อยสลายแล้ว ใส่ลงไปให้เป็นหลังเต่าเหมือนเดิม ทำแบบนี้จนกว่าจะไม่มี การยุบตัวของวัสดุปลูก

การใส่ปุ๋ย

- ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๕-๐-๐ ผสมกับยูเรีย อัตรา ๑ ช้อนโต๊ะ / ต้น / ๗ วัน สำหรับต้นมะนาวที่จะใช้ในการตอน กิ่งจำหน่าย
- ใช้ปุ๋ยสูตร ๙-๒๔-๒๔ หรือ ๘-๒๔-๒๔ อัตรา ๑ ช้อนโต๊ะ / ต้น / ๗ วัน สำหรับต้นมะนาว ที่จะเก็บผลผลิตจำหน่าย

การให้น้ำ

ให้น้ำเช้า-เย็น ใช้ระบบสปริงเกอร์ พ่นกระจายให้ทั่วทรงต้น ใช้ ๑ หัว / ต้น การให้น้ำพยายามอย่าให้น้ำถูกใบมะนาว จะทำให้เกิดโรคแคงเกอร์ ฉะนั้นการให้น้ำต้องระวัง ถ้าเกิดโรค ขึ้นมาจะใช้วิธีตัดส่วนที่เป็นโรค แล้วนำไปเผาหรือฝังดินเท่านั้น ในกรณีที่มีการระบาดมากก็ต้องตัดแต่งกิ่งทั้งหมดแล้วนำไปเผา

นอกจากใส่ปุ๋ยเคมีแล้วยังใช้สารชีวภาพด้วย โดยใช้น้ำหมักชีวภาพที่ทำการหมักเอง บำรุงต้นมะนาวเพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตและรักษาสิ่งแวดล้อม

น้ำหมักชีวภาพ

- น้ำหมักจากมูลสัตว์ (ขี้มูล) จากฟาร์มปิด
- น้ำจากไส้เดือน

วิธีการทำ

นำน้ำขี้หมูมา ๑๐๐ ลิตร ผสมกับมูลไส้เดือน ๑๐ กิโลกรัม ใส่ถุงตาข่าย
แช่ในน้ำขี้หมูนาน ๒๔ ชั่วโมง นำขึ้นมาแล้วนำไปกรองเพื่อแยกน้ำ
แยกกาก ด้วยผ้าขาวบาง

วิธีการใช้

๑. นำน้ำหมัก ๑ ลิตร ผสมกับน้ำเปล่า ๔๐ ลิตร ฉีดพ่น (ใช้กับพืชที่มี
ลักษณะใบหนา) โดยใช้พร้อมกับยาฆ่าแมลงก็ได้ หรือจะผสมกับสารจับใบ
๒. นำน้ำหมัก ๑ ลิตร ผสมกับน้ำเปล่า ๕๐ ลิตร ฉีดพ่น (ใช้กับพืชที่มี
ลักษณะใบบาง จำพวกพืชผักต่างๆ)

ในกรณีที่เกิดหนอนชอนใบหรือหนอนกินใบระบาด ให้ใช้สารเคมีจำพวก
อะบาเม็คติน ,ไซเปอร์ หรือโบวาโด ฉีดพ่น ๑๕ วัน/ครั้ง สลับกัน โดยใช้
อัตราส่วน ๕๐% ของคำแนะนำในฉลาก โดยฉีดพ่นให้เปียกทั้งต้น

การผลิตมะนาวนอกฤดู

๑. เริ่มใส่ปุ๋ยสูตร ๘-๒๔-๒๔ ประมาณเดือน สิงหาคม-กันยายน
๒. เดือนตุลาคม งดน้ำโดยการสังเกตจากใบจะเริ่มเหลืองและร่วง
ประมาณ ๗๐%
๓. ให้น้ำเต็มที่ เช้า-เย็น ต้นมะนาวจะแตกยอดพร้อมทั้งดอก
๔. ใส่ปุ๋ยตามปกติ พันธุ์แป้นพิจิตรจะใช้เวลา ๖-๗ เดือน

ราคาจำหน่าย

- กิ่งพันธุ์ ราคาขายส่ง ๖๐ บาท ขายปลีก ๘๐ บาท
- ผลผลิตราคาผลละ ๒.๕๐-๓.๐๐ บาท

แหล่งจำหน่าย

- ผลผลิต - ตลาดสดระยอง
- ตลาดท้องถิ่น
- กิ่งพันธุ์ - พ่อค้ามารับที่สวน
- ไปส่งร้านขายต้นไม้

การขยายผล

๑. จะมีลูกค้าจากต่างจังหวัดติดต่อมาขอคำแนะนำ และนำไปจำหน่าย
๒. กลุ่มเครือข่าย young smart farmer
๓. มีการแลกเปลี่ยนความรู้ และผลผลิตของ กลุ่ม young smart farmer

ความคาดหวังและความภูมิใจ

๑. มีความฝันจะทำเป็นศูนย์เรียนรู้ ด้านการขยายพันธุ์พืช
(มะนาว ,หมอน และเสาวรส)

๒. ลบค่าสับประมาณจากบุคคลรอบข้าง และเพื่อนบ้าน

คติประจำตัว “ ค่าของคนอยู่ที่ผลของงาน ”

ผู้บันทึกองค์ความรู้
สังกัด สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง
ติดต่อได้ที่ ๐๓๘-๖๔๑๐๑๕